

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

„Gazetă“ ese de 2 ori; Joi'a si Dumine'a, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbra la 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 35.

Brasovu 20|8 Maiu

1877.

Ce este nationalitatea?

„Este o bôla a vîcului nostru, e unu fanatismu gretiosu, precumu fusese si celu de religiune, in fine nationalitatez e unu fetu-sterpitura alu egoismului unoru ómeni ambitiosi, ffi bastardi ai lui Antichristu, cari cá se pôta domina ei preste parti mai mici de ale omenimei, se oppunu din respoteri la sublim'a idea cosmopolita de una turma si unu pastoriu. Ce mai vreti? Acésta idea nefericita a nationalitatiei se propaga numai dela 1848 incóce, de candu s'au inventatu si unele nationalitati, care astadi se numescu in bataia de jocu „interessante“, precumu de es. a Valachilor, a Rutenilor, a Slovenilor, a Bulgarilor. Suntemu in se mai multu decatu siguri, ca acésta nebunia de nationalitate va disparé si va remané de bajocur'a lumei civilizate multu mai curendu, decatu a disparutu din Europ'a fanatismulu religiosu. Numai Noi se nu incetamu a combate, a face de risu si a descuragia pe propagatori acelei idei si a celoru planuri de rebelli.“

Acesta este limbagiulu, pe care'lui pôrta in dilele nôstre contra existentiei natiunilor subjigate multimea tiranilor mascati, a fariseilor desfrenati si lipsiti de ori-ce simtiementu mai nobile, prasila de ómeni egoisti si rapitori, dedati a traí si a se ingrasia numai din sudorea si sangele altora. — Acestoru classe de ómeni urmâda rojuri de venetici lemnati de fôme, de frigu si golatate, déra forte nerusinat, cari adeca in momentele, candu ii mi-luesci si incaldiesci cá pe nisce sierpi la peptulu teu, ei i-si batu jocu de totu ce ai tu mai sacru, de originea, de limb'a, de patria si de tôte datinile strabune ale natiunei tale. Pre lenga órdele de proletari venetici appare din timpu in timpu inca si alta classe de proletari, adeca de literati, cari, dupace nu se ajungu cu midiulocle de viétia cate potu castiga la ei a casa, vinu in patri'a si la natiunea ta, unde dupa unu studiu forte superficiale de cateva dile seu multu 2—3 septemani, mânjescu cate unu volumu spre a demuestra lumei, ca natiunea ta nu merita de locu a fi considerata cá poporu demnu de a se bucura de viétia propria, autonoma, independenta; cu acea marfa apoi ei facu specula bunicica, vendiendo la toti, ale caroru planuri sunt ajutate prin scrieri de acele perfide, care de regula iau de pretestu civilisatiunea loru mai inalta, déra scopulu loru celu adeveratu este, cá se te incalcece, se se inbuibe din spinarea ta.

In vederea acestoru atentate asupra vietiei nationale, celu mai intristatoriu lucru este, ca de cativa ani incóce, acelea idei perverse, destructive, acelu cosmopolitismu falsu si minciunosu, acea arma veninosa a tiraniei a inceputu se atace si se infecte chiaru si spiritele unoru teneri de nationalitate romanescă dintru aceia, cari au invetiati pe la scôle si universitati straine. Celu pucinu noue ni s'au comunicatu atatu in scrisu catu si prin graiulu viu una serie de informatiuni despre mai multe casuri deplorabili, din care afiamu, ca sunt si individi atatu de gangrenati prin idei desfrenate si nihilistice, in catu dupace sugu si storcu obolulu natiunei, seu dela parintii loru, seu si dela natiune in forma de bursa seu (stipendiu), apoi inca ei se dau de catra padure, infrunta pe bene-

factorii loru sub preteste de nimicu si trecu in castrele straine, cá si cumu ar' fi nisce pui de corbi crescuti de mici la casa, cari, dupace prindu aripi, sbôra pe ací incolo, pana unde dau preste cei de o natura cu ei.

Lectorii diarielor romanesci au avutu oca-siune de a citi, mai alesu de ani 29 incóce multe sententie si axiome citate din scrierile celoru mai renomiti barbati de statu si ómeni sapienti, francesi, italiani si germani, carii nationalitatea si limb'a o punu mai pre susu de tôte bunurile din lume si recomanda celoru de aceeasi nationalitate cu ei, cá in acestu respectu se fia catu se pôte de egoisti. Aceiasi sapienti, istorici si filosofi afla, ca ide'a nationalitatiei s'a nascutu si s'a incorporat dintr'odata cu formarea de societati mai mari omenesci si cu intinderea loru pe faci'a pamentului, prin diverse regiuni si clime. Mithulu biblicu despre confusiunea limbilor la turnulu Babiloniei cuprinde in sine unu mare adeveru. De ací incolo vechiulu testamentu (care nu datedia dela 1848) este plinu de manifestatiuni si separatiuni nati-nali dupa limbi, caracteru, datine, relatiuni climatice. Rigorós'a inchidere a egiptenilor de catre alte popóra, separatismulu hebreilor, urele dintre acestia cu alte popóra din vecinatatea Palestinei, marea diversitate intre assiriani, medi, persiani, schiti, eleni etc, fostu-au acelea popóra totu ffi bastardi ai lui Antichristu? Fariseii moderni, inbuibati cá lipitorile de sange omenescu, au frunta de a citi cuventele nouului testamentu despre una turma si unu pastoriu. Apoi déca e vorba de a lua si masc'a religiunei, aceea se pôte smulge de pe faci'a loru totu cu citate din s. Scriptura. Iesu Christosu a comandatu apostoliloru si invetiaceiloru se mérge a propaga evangeli'a in tôte limbile, le-a promissu descensiunea spiritului suntu, cá se'i invetie tôte limbile. Iesu Christosu a comandatu charitatea si infratirea popóralorul prin perfectiune, adeca prin cultura morală, éra nici-decumu si nici-odata prin exterminare de limbi si nationalitati. Apostolii ori-unde au ajunsu, la elini, la romani, la sciti si traci, n'au pretinsu dela acele popóra, cá se invetie limb'a loru ebraica, ci au vorbitu cu ele in limbile loru nationali.

Déra ce se ne afundam no ací in istoria popóralor antice, candu fariseii moderni sunt combatuti si rusinati chiaru prin faptele loru. Observati bine, ca ei una dicu si alt'a facu. Cei mai aprigi persecutori ai natiunilor subjigate sunt totuodata si cei mai fanatici si cerbicosi aparatori ai nationalitatiei proprii. Si déca s'ar' indestul numai cu atata; ei in se sunt rapiti multu mai departe prin egoismulu loru. Precumu in padurile selbatece unii arbori tragu in sine tôte sururile si prin acesta omora pe altii de prin pregiuru, seu inca ii facu, precumu se dice, se inpileasca, intocma urmâda si fariseii moderni; ei totudeuna se radima pe dreptulu celui mai tare, fora nici-unu scrupulu in alegerea midiulocelor, prin urmare si provoca la lupta pe viétia si morte. Asia vediuramu de es. pe fariseii greciloru tractandu pana in dilele nôstre cu bulgarii, cu macedo-romanii, cu arnautii. Asia germanii din Pruss'a au mai exterminat pe multimea slaviloru din acea tiéra. Fariseii angliloru s'au incercat se inghitia-

pe 7 millioné de irlandesi, pana ce era pe ací se se innece cu ei, cá si buna-ora germanii din Austria cu slavii. Fariseii russiloru, de si natiunea loru e forte numerósa, nu sunt mai buni cu nimicu decatu ceilalti; ei inca, sub protestulu unitatiei imperiului, nu se mai satura a desnationalisa, adesea cu midiulocce forte brutali si neomenose, din care causa au si trasu asupra'si ur'a toturor popóralor.

Asia déra ide'a nationalitatiei nu este noua, ci forte vechia, lupta nu este trecatória, efemera, ci este millenaria, si va mai dura insocita de versari de sange, pana candu cultur'a cea adeverata nu va desarma cu totulu pe tiranii nationalitatilor. Pana atunci inse ce vomu face noi? Vomu lupta, si acea lupta o vomu transpune la descendintii nostri cu limba de morte (cu testamentu) dintr'o generatiune la ceealalta. Vomu imita si urmarí pasu din pasu pe natiueile de prin pregiurul nostru. Vedeti cu ce furia lupta de es. maghiarii pentru 50 de mii ciangai din Moldova, pentru 5 mii din Bucovin'a, pentru 2 mii din Bucuresci, pentru cateva sute, nu maghiari, ci numai renegati din comitatulu Hunedorei, in fine pentru cateva fete per dute, duse pe la Constantinopole si Alexandri'a. Cautati la infatirea loru cu turci si veti apretia de ajunsu intensitatea egoismului loru nationale. Altu exemplu. Cine din noi nu cunoșce miculu poporu sasescu si istoria lui? Lupta acestia dela 1848? El lupta de secole pentru nationalitate in sensulu strinsu alu cuventului asia, incatul acestu poporu tienea pana in secululu present de crima capitala amestecarea de sange prin casatorii cu individi din alte nationalitati, ba nu suferiea nici se locuesc ómeni de alta natiune in midiuloculu loru. In diet'a transilvana din a. 1863—4 proiectulu celu prea interesante de lege pentru nou'a impartire a tierei se amanà si respective cadiu mai alesu din causa, ca deputati si regalisti sasi cá Bedeus, Gull, Obert, Salmen, Schmidt H., Schuler-Libloy, Dr. G. Teutsch, Wittstock s. a. nu suferiea cu nici-unu pretiu ca se remana unu singuru satuletiu sasescu incorporat la vre-unu districtu, care era se fia administrat cu ajutorinlu limbei romanesci ori unguresci, ci pretendea pe viétia pe morte, cá comune de acele ratacite printre cele doue nationalitati se fia declarate si recunoscute de asia numite enclave sasesci, care se stè sub universitatea natiunei sasesci. Ce rusine inferatòria pentru toti renegatii; ce afrontu pentru multimea romanilor maghjarisati in Secuime si in Ungari'a! „De nu amu mai avé altu folosu dela enclavele acele, unulu ne va fi siguru: ca vomu da si in acele functionari de sangele nostru.“ Asia -si dicea sasi pe atunci. Adeca intocma precumu -si dicu astadi fariseii din scol'a dela Dobritienu: Cu catu voru apuca pe man'a nostra mai multe scôle din comunele romanesci, cu atatu mai multi studenti de ai nostri vomu asiedia pe la acele, astadi cá docenti si professori, preste vre-o 50 de ani si cá popi si protopopi la bisericile romanesci, curatul că in dilele lui Apaffy Mihaiu, ca-ci déca nu mai multu, vomu restabili protopopiatele romano-calvinesci din districtulu Fagarasiului, din comitatulu Hunedorei si alu Albei, apoi asia mai departe; éra pe studii romanesci si mai alesu pe fetiorii de popa,

denuntiandu'i, candu de dacoromanisti, candu de russolatrii, ii vomu goní din tiéra, se se duca in tiér'a loru.

Independent'a statului romanu

pretinsa in resolutiunea bine si cu mare precautie formulata a parlamentului romanu, este astazi unulu din cele mai principale obiecte, ce se discuta in tota press'a europeana. Vociile, se intielege, sunt catu se pote de diferite, unele sunt cu totalu inemice, altele mai indiferente, cele mai pucine inse amicabile desvoltarei independente a statului romanu. Deócrace iuse bine scimu, ca in politica decidiu interesele, nu sympathiele dintre popóra si, precandu vedem pe insisi barbatii de statu ai Romaniei portandu astazi o politica de interesu in adeveratulu intielesu alu cuventului, — nu ne potem mirá nici-decum de recea si calculatóri'a reserva, cu care intimpina press'a europeana votulu camerei romane din 11 l. c.

Dintre tote marile poteri, cate sunt directu seu indirecetu interessate la solutiunea incurcaturilor orientali, este astazi pote singura Germania, care ar' poté la timpulu seu aruncá unu votu decisivu favoritoriu in cumpán'a destinelor statului romanu. E dér' de celu mai mare interesu a cunoscere opiniunea politicilor competenti din Berlinu relativ la votulu camerelor romane. In privitiu'a acésta scrie fóia partitei domnitórie prussiane „National-Zeitung“ din Berlinu urmatóriele.

„Declaratiunea de independent'a Romaniei venia fi decisa in 11 Maiu de catra camera si, dupa cumu se pote prevedé, principele Carolu uu va refusá a dà acelei declaratiuni sanctiunea s'a. Acésta procedere are o insemnatate multu diféritoria de incercarea anologa ce-o facu Serbi'a in tóm'a trecuta. Tocma dupa esperiintele facute cu Serbi'a guvernulu si camerele romane s'ar' fi ferit u de siguru d'a intreprinde unu asemenea pasu, déca la poterile, cari au unu interesu la positiunea tierei, ar' fi fostu terrenulu totu atatu de pucinu preparatu si esaminat, cumu a fostu la proclamarea regelui Milanu.

Principele Carolu si ministrii sei nu sunt dominati de grab'a si pasiunile acele órbe, cari erau atunci sumutiate in Serbi'a. Prelenga acésta insusi resbelul odata isbucnitu a impinsu pe Roman'a in positiunea, care o provoca la rumpere. In 9 Maiu a subscrisu sultanulu, dupa cumu se anuntia, o Irada, care esprime destituirea principelui Carolu. Dupa-ce Pórt'a nu a potutu dà principatului ameniintiatu acelu scutu, care i-ar' fi fostu de lipsa, cá se se pote oppune invasiunei russesci, dupa-ce turci insisi pasira mai antaiu ofensivi contra teritoriului romanu, dupa-ce Pórt'a la tote reclamariile Romniei nu a datu nici unu respunsu seu a respunsu iu modu ofensorioru, dupa-ce in fine s'a pasit u chiar la destituirea principelui Carolu, — dupa tote aceste respunsulu celu mai nemeritu la agressiunile si ofensele turcilor a fostu negresit ucela, ce l'a datu acuma camer'a romana. Adeverat, ca Roman'a n'a priimtu respunsu nici la tanguirile sale adresate poterilor garante. Prin acésta ince Roman'a a fostu eliberata de datori'a d'a luá de directiva consilia d'ale marilor poteri, si a potutu, ba a trebuitu se urmedie numai si numa: propriu, sale decisiuni libere, cumu s'a desvoltatu in facia realitatii amenintiatórie. Roman'a va eveni de adi in colo in solutiunea incurcaturilor pendente unu factoru insegnat, pote nu atatu prin propria s'a greutate, catu prin valore a ce ei voru da-o marile poteri. Incat se voru areta in apusu seu si in Petersburg priimtori pentru ide'a, care a atins'o camer'a romana, punendusi independent'a solemnulu pe basele „missiunei istorice“, — acésta va depinde dela reusita acestoru incurcaturi orientale, dela greutatea poterilor, cari au fostu miscate in acestu resbelu si cariase voru mai pune inca in jocu !!“

Epistola respectuosa catra femeile nostre.

Sunt noue luni, de candu femeile compatriotilor nostri maghiari prepara cu mare zelu scame, bandage si alte obiecte necessarie la vindecarea soldatilor turcesci raniti in batalii. Acésta activitate nu numai puru humanitaria, ci totu-odata si fratiésca a damelor maghiare, a fostu primita cu mare multiamita de catra gubernulu turcescu si de

generalii armatei ottomane. — Femeile nostre in Transilvani'a, Ungari'a, Bucovina s'au simtitu pana acumu obligate a da ascultare simtiementelor de mila si dorere, de cateori armat'a nostra imperiale -si versá sangele, cá in 1848/9, 1859, 1864, 1866, in care campanii se afla si fiu loru cu miile si cu diecile de mii. Astazi, in aceste dile de proba si crisa suprema, se vedu si femeile nostre ajunse in positiunea femeiloru natiunei maghiare, de a spala si lega ranele aceloru ostasi romani, frati ai nostri mai multu decatu maghiarii cu turci, cari provocati si trasi in lupta de catra ottomani, se batu si-si versa sangele, nu din vre-o vanitate si trufia, ci in sensulu celu mai strinsu alu cuventului pentru existenti'a patriei si a natiunei, pentru libertate contra vechiei tiranie selbatece, care prefacuse patri'a lora de atatea-ori intr'unu mormentu universale. Tote actele publice mai recente esite dela legislativ'a si dela gubernulu Romaniei, cumu si evenimentele dileloru din urma ne potu convinge pe toti, ca Roman'a este decisa a-si apara existenti'a si drepturile sale pana la marginile estreme. Déca nu amu mai avea alta proba despre firm'a decisiune a locuitorilor tierei de a se apara pe viézia pe móre, ne ar' fi de ajunsu acele liste lungi de oferte estraordinarie, in cai frumosi (pana acumu preste dous mii), in bani, nutretiu, adeca fenu, paie, ordu, ovesu, in grau de pane, in vinu si vinarsu, care curgu neincetatu din tote regiunile tierei, de buna voia asia, catu legea requisitiunilor usitata in tote staturile, votata si in Roman'a, se aplica multu mai pucinu decatu se temea unii.

In catu pentru femeile romane, éta societatea crucei rosie infintiata in Bucuresci, cu ambulantele si spitalele sale, éca inse si societatea nobileloru femei infintiata in a dou'a capitala de catra damele din cele mai de frunte familii ale Moldovei cu scopulu respicatu in cinci puncte ale programelor sale. Scurtu, natiunea intréga, barbati si femei, junii si june s'au decisu a sacrificia totu, avere, sanetate, viézia pentru salvarea celoru mai sublime bunuri din lume.

Facia cu aceste evenimente era preste potinta, cá femeile nostre dincóce de Carpati se mai remana indereptulu femeiloru maghiare si serbe in manifestarea prin fapta a compatimirei si a dorerei sufletesci catra acei bravi ostasi, loviti de glontie, rupti prin bucati de bombe si granate, intiepati de baionette, taiati de sabia, calcati, raniti in diverse moduri.

Onórea initiativei este a femeiloru din Sabiu, de unde primiramu inca de Vineri scirea telegrafica despre infintarea unui comitetu de dame, care luă asupra'si primirea si inaintarea offertelor destinate pentru cei raniti.

Nu ne indoimu unu momentu, ca femeile nostre din alte comune, mai alesu urbane, opidane si chiaru rurali de cele mari, voru forma mici comitete de cate trei seu cinci inse, spre a se consulta de es. despre calitatea scamelor, form'a bandagelor si altele cá acestea, cumu si de modulu inaintarei pachetelor la loculu destinatiunei loru. In catu pentru scame, bandage si alte obiecte necessarie la vindecarea celoru raniti, va fi forte bine, cá ori-unde Vi se da ocasiune Domnele mele, se luati consiliulu mediciloru speciali.

Se cere dela subscrisulu, cá se aratu adress'a, sub care au a se transmitte pachetele, se intielege cu post'a, pre lenga carte de carausia (Frachtbrief) si declaratiune separata, in care se fia anumite obiectele. Acea addressa este:

D. Dn. Dimitrie Grig. Ghica presedinte, in localulu eforiei spitaleloru civili.

Bucuresci.

Déca cuiva nu'i este indemana a se adressa de a dreptulu, pentru acestu casu subscrisulu se supune deocamdata la grija de a primi pachetele francate pana aici la Brasiovu si date la addressa

lui, éra de aici se voru inainta in modulu ce se va afila mai promptu si mai siguru.

Brasiovu, 7/19 Maiu 1877.

G. Baritiu.

Subscris'a, invitata de santian'a oblegatiunei, ce o are fiacare sufletu romanu, de a sari intru ajutoriu fratiloru de unu sange, cari se afla in suferintie, si cu atatu mai vertosu intru ajutoriul eroiloru romani, cari sangera ori-si-unde in lupta pentru apararea existentiei nationale romane, offeru pe sam'a braviloru ostasi raniti din Roman'a 30 Chilograme de scame si bandage, invitandu pe tote sororile romane la asemenea offeriri, cu cari detorim consangeniloru nostri ostasi raniti in batalia. — Brasiovu, 7/19 Maiu 1877.

Sebastiana I. Muresianu m. p.

Brasiovu, in 19 Maiu st. n.

Domnii unguri paru a nu fi multiumiti cu atitudinea loiale si pacifica, ce poporul romanu de dincóce de Carpati o observa in aceste tempuri critice si furtunose facia de evenimentele ce se petrecu astazi in Roman'a libera, si pentru aceea, dupace acumu in drepturi si libertati nu ne mai potu atacá, fiindu-ca de acele din bunavointi'a si gratia loru nu mai avemu, — au inceputu cu machinatii si uneltiri a ne atacá chiaru in demnitatea nostra nationale si a ne silí cu orice pretiu, cá se esim'u din reserv'a ce ni-amu impusu. Asia intre altele cetim' in diurnalele maghiare, ca cei mai insegnati barbati romani din Transilvani'a ar' fi adressatu o proclamatiune catra fratii loru din Roman'a, carora le dicu, ca au facutu o nebunia de legatu, candu s'au aliatu cu Russi'a, care nu numai ca nu-si va tiené promissiunile, ci va amblá chiaru se inghitia Roman'a; si totuodata i svatuesce, cá se se aliudie cu Ostrunguri'a, care 'si respectédia promissiunile (?), desi Ungari'a urmádia in unele cause o procedere nedrepta facia de nationalitati.

Ori-si-cine pote se véda, ca acésta pretinsa proclamatiune este productulu violenței unguresc, care a intocmitu lucrulu asiá de bine, incat nice se nu se pote desminti, ca-ci atunci totu fabricatorii acelei proclamatiuni ar' veni se dica, ca romani sunt rei patrioti. Inse cu tote aceste noi trebue se observamu, ca nu credem' se esiste in tota Transilvani'a nu numai vre-unu barbatu romanu insegnat, ci si altu adeveratu fiu alu natiunei romane mai pucinu insegnat, care se si afilu de necessariu si de consultu a dascalii prefratii nostri de dincolo de Carpati. Cumca Russi'a nu-si tiene promissiunile, acésta romanii nu o potu, scí, dér' cumca domnii unguri nu respectédia nice chiaru legile facute de ei, necum promissiunile, acésta o scie prea bine fia-care romanu si cu atatu mai vertosu romanulu transilvanu, si acésta o recunoscere si auctorulu acelui escamotagiu politicu. Noi romanii din Transilvani'a n'avemu se portam grige de fratii nostri de preste Carpati, ca-ci ne ajunge noue a ne ingrigi de noi, cá nu cumva dlu Tisza se se incerce a-si implini astazi că ministru promissiunea ce ni-a dat'o odata in camer'a deputatiloru că capu alu oppositiunei, candu a disu, ca déca nu vremu se fimu maghiari, apoi densulu ne va face si fora voi'a nostra, seu ne va tramite la Bucuresci. Apoi afara de acésta dlu Tisza s'a recomandat de candu e ministru si cá „sfarimatoriu“ de nationalitati. La poterea de sfarimare avemu deci noi se ne cugetam', era nu la aceea, de a da Romaniei svaturi necalite, cari nu-i trebuiescu.

Ovatiunea cea imposanta, ce s'a facutu archiducelui Albrecht in Zagrabi'a, a datu ansa, precum amu observatu si in numerulu precedentu, si la interpellatiuni in camer'a maghiara. Dlu primu ministru fu inierpellat, déca este adeverat, ca afara de imnulu poporului austriacu s'a cantat si imnulu russescu, ca in mai multe locuri s'au vediutu, pre lenga tricolorulu croat si pre lenga

flamur'a imperiale austriaca, chiaru si flamure russesci, si ca in fine flamur'a maghiara, déca s'a si vediutu undeva, a fostu insultata si chiaru doborita? — Ministrulu a respunsu, ca primirea a avutu unu caracteru officialu, ca flamure russesci n'au fostu si ca cele unguresci inca n'au fostu insultate, si ca in fine imnulu russescu nu s'a cantatu, ci s'a cantatu o noua compositiune a maiestruului de musica militare, care piesa sémena inse cu imnulu russescu. Va se dica, dlu Tisza a spalatu cojoculu fora cá se-lu ude. Cine va vrè, se créda, noi nu credem.

— In sied. dela 16 Maiu a camerei maghiare deputatulu Helfy interpellà pe guvernul, déca facia cu evenimentele din Romani'a nu cugeta, ca a sositu tempulu a luá o positiune resoluta si in intielegere cu celelalte poteri a sustiné valórea tractatului de Parisu? — Ministrulu Tisza respunsu, ca Romani'a n'a datu nice unu motivu de agresiune; armat'a russa a intratu in Romani'a cu consemtientul guvernului romanu si alu tierei. Tractatulu de Parisu nu neutralisézia pe Romani'a, si apoi e intrebare, déca "neutralitatea Romaniei ar' fi de dorit u pentru Austro-Ungari'a.

— De vr'o cateva dile incóce se vorbesce si se scrie de caderea contelui Andrásy cá de o faptă implinita. Inregistramu acésta scire sub tota rezerv'a, cu tóte ca nu ni se pare tocmai neintemeliată, candu vedem, ca in aceste momente critice dlu cancelariu imperialu, in locu se stè la postulu seu, petrece la mosi'a sa din Ungari'a, la Terebes, cu tóte ca dsale nu i s'a acordat concediu, ca dlui Bismark. Apoi fanatismulu ungurilor din Pest'a pentru turci inca i-a camu potutu periclită positiunea.

* * *

Guvernul anglesu a datu noue declaratiuni cu privire la atitudinea Angliei facia de resbelul russo-turcu. Ministrulu de finacie Northcote a disu in camer'a comunelor, ca Anglia n'a aprobatu pe Russi'a si n'a provocat'o. Guvernul anglesu voriesce se remana liberu de a lucra dupa impreguiarari. Pre catu tempu interesele britanice voru remané neatinse, pre catu tempu mai cu séma calea Indielor nu va fi amenintiata, nu voru fi cuvinte, cá Anglia se sustiena o lupta, la care alte tieri sunt asemenea interessate. — Era ministrulu de externe Derby a disu in camer'a lordilor, ca responsabilitatea resbelului cade numai asupra Russiei. Anglia nu pote declará, ca este indiferentă facia cu tóte eventualitatile ce se voru ivi; ea are cu Austri'a relatiuni confidentiali; unu schimbă confidentialu de idei a avutu locu intre Anglia si Austri'a si dea nu crede, cá acésta se céra dela Anglia, cá se lucre in vertutea tractatelor intr'unu modu, care o ar' pune in incurcature.

— O scire electrica din Parisu 16 Maiu ne spune, ca ministeriulu a demissionat din caus'a unor divergintie de pareri cu presidintele republikei in privint'a politicei interne.

Resbelul.

O scire dela Constantinopole, 15 Maiu, ni anuncia urmatóriile: „O lupta cranca a s'a inceputu in Dobrogea, unde a strabatutu unu corpu de armata russescu, constatatorul de infanteria, cavaleria si artileria, fortandu trecerea preste Dunare pe la Potbach.“ Acésta scire de mare importantia pana astazi, 18 Maiu, nu s'a constatuit inca, ince aveudu in vedere, ca ea vine din Constantinopole, si luandu in considerare procederea russilor, cari nu facu sgomotu mai inainte de fapt'a implinita, — nu potemu se dubitamu in adeverulu ei.

Déca deci se va adeverí, ca unu corpu de armata russescu a trecutu in Dobrogea, apoi trebuie se ne asteptam catu mai curendu la trecerea altui corpu russescu in Bulgari'a. Acésta trecere se yede chiaru si de acolo a fi iminentă, ca corlulu generalu alu armatei russe s'a asiediatu deja la Ploiesci.

Alta scire, comunicata totu de biuroului telegraficu, ne spune, ca in noaptea de 14 Maiu siese

nai turcesci incarcate de soldati au incercat a trece Dunarea pela Rusciucu in Romani'a si ca in urm'a focului vehementu ce l'au intemperiat la malulu romanescu au fostu silite a se intorce de unde au plecatu. In adeverulu acestei sciri nu ne vine a crede, fiindu-ca foile romane din Bucuresci nu facu nice o mentiune despre o asemenea incercare turcesca, apoi si afara de acésta turci inca au atat'a minte, incatul se nu se duca la mórte secura. In fortaretiele loru se voru mai poté aperá, ince déca voru trece Dunarea, potu fi securi, ca inapoi nu se voru mai intorce.

Mai curendu ne vine a crede, ca acele nai cu soldati turci n'au avutu alta de cugetu, decatul se jefuiésca, se arda si devastea la tigrumurile romanesci totu ce voru aflá si apoi se fuga érasi inapoi, ince se vede ca nu li-a successu, precumulii-a successu totu atunci la alti 50 de turci, cá se tréca la pichetulu romanu Morile, se puna focu pichetului si unei siuri de fenu si apoi se se retraga. In „Romanulu“ dela 4/16 Maiu, aflam cu privire la scirea de mai susu urmatóriile: „Din Giurgiu s'a vediutu eri o mare agitatiune in trupele din Rusciucu. Nu se scie, déca acésta mare miscare era provocata de manevrele generale seu deca trupele aveau se plece spre unu altu punctu. Nu se crede ince nisi in unu casu, cá voiesc se tréca Dunarea.“

— In 14 Maiu n. s'a inceputu de nou bombardamentul intre Olteniti'a si Turtocal'a, care bombardamentu s'a continuat pana a treia di in 4/16 Maiu, candu „Romanulu“ aduse urmatóriile sciri: „2 óre din di. — In acestu momentu mare lupta cu tunuri intre Turtocal'a si Olteniti'a. Se vede deja focu la Turtocal'a... 2½ óre. Focul bateriilor romane dela Olteniti'a a fostu atatul de viu, incatul aflam ca Turtocal'a este in flacari.“ — Catu de mare este enthusiasmul soldatilor romani se vede de acolo, ca mai multe glóte sau cerutu — dice totu „Romanulu“ — dela siefii loru, cá se-i lase se tréca Dunarea in notu, ca se se bata cu turci.

* * *

Diurnalele straine sciu a spune, ca la ordinul guvernului romanu ar' fi aparutu nisce charte noue, unde Romani'a se numesce „Daci'a noua“, care nu va contine numai territoriul Romaniei de adimpreuna cu Bassarabi'a, ci si Bucovina, Transilvania si Ungari'a de sudu cu Timisióra.

— Despre primirea marelui duce Nicolae in Bucuresci cetim in „Romanulu“ urmatóriile:

„Marele duce Nicolae, impreuna cu fiulu seu, a sositu in 4/16 Maiu la órele 12 in Bucuresci, precumul amu anuntiatu.

MM. LL. Domnulu si Dómna au primitu la gara pe Illustrulu óspe, inconjuratu de ministrii, de cas'a civile si militara si de unu statu-maior numerosu.

Unu essadronu de cavaleria, care se aflá pe perronulu garei, cu standardul regimentului a facutu marelui duce onóriile militare, ér' music'a a esecutatu marsiulu nationalu russescu.

M. S. Domnulu si marel duce s'a imbratiosatu; apoi marel duce, dandu braciulu M. S. Dómnei, s'a indreptat spre salonulu de onore alu garei, unde M. S. a presentat augustului óspe pe ministrii, cas'a s'a civile si militara, diferitul siefi de corpuri si mai multe persoane de distinciune.

M. S. Dómna s'a suiu apoi intr'o trasura cu marel duce; M. S. Domnulu intr'o alt'a cu fiulu marel duce si d. primu-ministru cu d. generalu Nepotcoicinski in a trei'a.

Sosindu la palatu, corpulu de garda a salutat si a defilat pe dinaintea Altetielorloru loru. Marele duce a salutat drapelulu romanu.“

— „Monitorulu officiale“ publica denumirile officiarilor militari la 4 divisiuni militari territoriali seu la 31 batalioane; ér' in orasie cu locuitorii preste 20,000, milita'a se confunda in gardele orasianesci si in casu de mobilitare se voru urma dispositiunile legii generale asupra organisarei poterei armate, dupa legea promulgata in „Monitorulu“ din 3/15 Maiu.

— Domnitorulu visitá armat'a si la Olteniti'a si-si exprimá deplin'a multiamire cu bravur'a militaria a armatei romane.

Avisu catra „Press'a“ din Bucuresci.

Din Romani'a. „Pesti Napló“ diariul aristocratilor Ungariei, intre alte multe érasi mai aduce doue sciri de cele cornurate dela Bucuresci cu dat'a din 10 Maiu in Nr. 119, pentru care

declara cu frunte dé feru, ca garantéza de adeverulu loru. Tocma de aceea ince noi nu le potem trece cu vederea, si ne vedem obligati a le aduce la cunoscinti'a publicului romanescu. Una din acele sciri afirma, ca in Romani'a ar' existe una partita forte potente (igen hatalmas párt), compusa din fosti ministrii si din primele capacitatii ale tierii, cu cari sympathizá si poporulu, ca acésta partita doresce, cá Romani'a se fia incorporata, nu la monarhia austro-unguresca, ci simplu la Ungari'a, sub conditiunile pe lenga care se afia incorporata Croati'a. „P. N.“ stă se jucre, ca aceste nu sunt frase, ci curatulu adeveru.

Binevoiti a compara pe acea minciuna piramidală, publicata pe onore ungurésca, cu manifestul partitei conservative ce se vede in „Press'a“ Nr. 82 diu 4/16 Maiu esitu in Primulu Bucuresci sub auspiciile dlui Bas. Boierescu fostu ministrul de externe, propriul capu alu partitei conservative si luptatorul cunoscutu pentru independentia absoluta a Romaniei, din care causa a si fostu silitu a se retrage in a. 1875.

Mai departe: „ca romanii din Transilvania ar' fi tramsu proclamatiune catra romanii din Romani'a, cá se nu creda muscaliloru, se nu se confedereze cu ei, ci numai cu Austro-Ungari'a contra muscaliloru; ca-ci de voru invinge muscalii, va fi vai de rass'a latina.“

In ceea ce concerne acésta scire fabulosă, noi asecuram pe lectorii nostri, ca nu scim nimicu, nu amu auditu nimicu de asia ceva, si nu o credem nici-decum. Nu o credem, pentru ca regul'a si tienut'a romanilor transilvani a fostu si mai este in acestu respectu: a nu se amesteca nici-decum in afacerile publice politice ale Romaniei, a'si domina si infrena ori-ce curiositate de a sci secretele politice din Romani'a. Ratiuni grave in punu romanilor din Transilvania o infrenare cá acésta. Cea mai cumpantória din tóte este, ca in momentul in care densii ar' agita in sensu ungurescu, ar' trece de instrumente, de spioni unguresci platiti, si urmarea ar' fi persecutiunea si scoterea din Romani'a a celor multi ardeleni applicati acolo cá functionari, cá professori si cativa oficiari, era acésta pedepsa i-ar' ajunge cu totu dreptulu cá pe nisce tradatori ai sangelui loru. Maghiarii de es. ar' sta se junghia pe aceia din ei, cari ar' cuteza seu indemna a se incorpora la Austri'a, cumu e Croati'a.

Discursulu

d. ministrul de externe alu Romaniei Michail Cogalniceanu, rostitu in camera sied. din 29 Aprilie v. despre marea cestiune de facia.

„Domnilor deputati! Voiu incepe cu o citiune imprumutata dela marel diplomatu Talleyrand, citiune, care mi-a improspatatu-o in memoria on. d. A. Stoloeceanu: „Centrulu de gravitate alu Europei este la Dunarea de Josu.“ Asia este. Cu aceste cuvinte vinu inaintea d-vóstra spre a afirmá din inceputu marelade adeveru, cunoscutu nu de astazi, ci de secole, ca la gurile Dunarii sunt in jocu interesele mari europene, si din ne-norocire interesele, cari se combata intre ele! Acestea dlori trebuie se ne dovedescă la toti cumca cestiunea de facia nu este o cestiune, déca me potu esprimá asia, o cestiune numai locala, este si o cestiune europena.

Acestu adeveru tienu a'lui constata impreuna cu d-vóstra, pentru ca a'i voí cá acésta cestiune se fia discutata in modu matru, in modu cugatatu, lasandu de o parte tota pulsatiunile animei, lasandu de-o parte enthusiasmul, judecandu rece, adeca dandu-ne séma bine de ce facem si de ce avem se facem! Prin urmare, d-vóstra, candu vedem ca tóte Europa, ca tóte poterile cele mari stau in expectativa, ca pana acumu n'au luat nici o otarire, ca tóte se lasa se védia cumu acesti doui mari atleti, Turci'a si Russi'a, atletii dusmani seculari -si voru sfarsi cert'a loru, socotescu ca nu veti cere cá guvernul d-vóstra se via, prin organulu meu, inaintea d-vóstra, cu o otarire definitiva, (applause), adeca se ve spunem iute unde avem se mergem. Nu veti pretinde dela miculu ministrul alu afacerilor straine din Bucuresci, că se vina se ve faca unu programu politicu intr'unu modu mai determinat, mai precisu decatul -lu accentuadie mari ministrii ai afacerilor straine ale marelui state europene. Acésta nu o potu face, d'r' candu este se calificam fapt, d'r' candu va veni momentul propriu se luamu otariri si noi suntem romani, si noi suntem energici si noi

suntemu ómeni de actiune! Inse că guvernul noii avem o datoria mai mult decât alti romani pentru ca că ministrii avem o respondere mult mai mare decât fiacare din d-vóstra. I-mi permitu să ve spune acésta din incoputu:

D. D. Ghika: bravo!

D. min. de externe. Ve multumescu, dér' nu ve grabiti; me temu că în curențul vei exprima altfel. (Applause și mare illaritate.)

Inse fiindu-ca avem respondere și că acăstă respondere este nu numai a persoanelor noastre, este înseși responderea tierii, căci din nenorocire ce noi facem tier'a respondere, faptele noastre devinu fapte ale tierii; de aceea trebuie se fimu cu cea mai mare cumpărare înainte de a face unu actu, și înainte de a scôte unu singuru cuventu, trebuie de trei ori să ne gandim și să ne resgandim.

Suntemu o tiéra libera, suntemu o tiéra cu libertati inițiose absolute, libertatea tipariului, avem libertatea intrunirilor, avem si o libertate mult mai mare decât tota libertatile, care nu este scrisa în constitutiune, dér' care este scrisa în moravurile noastre, în tradițiile noastre seculare, acăstă este ospitalitatea romana, și acăstă ospitalitate nu este exclusiva, ea este data și la amici și la inamici; și inamicii noștri sunt în tiéra, și în mare număr, și ei plătesc ospitalitatea noastră calomniandu-ne; fiacare cuventu, care ese din gur'a noastră, se restalmacește și aburandu prin firul telegraficu în tota colturiile Europei devine unu actu de acuzație contr'a tierii noastre. De aceea suntem detori se fimu pote în cunțe multu mai rezervati inca, decât în acte si, cine cunoște și judecă acăstă situatiune, trebuie să ne tiene săma de rezerva noastră.

On. d. Stoleanu, candu ne-a vorbitu despre portarea dusmanescă a Turciei catre România, din omu în versta a devenit juna si cu vîr'a junetii, ne-a vorbitu de atrocitatile ce se comitu la frunțariile noastre! Si eu si colegii mei în poziția de a se naști fi vorbitu altu-fel!

D. Stoleanu va facutu deja istoria faptelor noastre seversite în secolul nostru preagătore renașterii noastre nationale! Si eu apartiu unei generații, unei partite, care s'a luptat si în contră suzeranitatii turcescă și în contră protectoratului russesc; și eu apartiu acelei generații, care a lucrat că acăstă tiéra se-si aibă centralul seu de gravitate în insuia ea, că acăstă tiéra se-si păta hotari ea destinele sale. Inse totudină amu lucrătua nescapandu din vedere ca mantienerea bunei relații cu înalt'a Pórta eră pentru noi o buna padie și reprezentându totu-de-oata și unu interesu europen.

Actele noastre mai totudină au tinentu că din ce în ce se intemejamai mai strinse legaturi cu înalt'a Pórta, nu dicu de acele legaturi intemeiate pe o stare de lucruri imprumutate dela vîcurile feudale și care astădui numai au ratiunea lor de a fi, vasalitate, suzeranitate etc., ci voiescă a intielege acele legaminte intemeiate pe necesitatile vecinătății, pe interesele reciproce, pe legaturile de o buna amicitia, tota acestea isvorindu din o frontiera comună de preste 200 kilometre, pentru că astfel Turcia și România, un'a prin alt'a, se fimu mai tari și în facia unui alu treilea!

Totă partile politice din tiéra noastră ajungându la potere, unele intr'unu chipu mai accentuat, altele intr'unu chipu mai moderat, au urmatu acestui programu.

Dela tractatul de Parisu si pana astădui și unele si altele au staruitu să deschida ochii barbatilor de statu ai Turciei, că se le arate, că eră a lucra în interesul imperiului ottoman, lucrându la interesul statului nostru! Din nenorocire puini barbati de statu ai Turciei au intielesu acăstă politica sanetosă și din nenorocire acei barbati de statu, că Resid-pasi'a, că Ali-pasi'a și chiar că Fuad-pasi'a, astădui au murit mai cu deosebire pentru nenorocirea Turciei; acei barbati reprezentau ceea ce se numesce astădui betran'a Turcia. Betran'a Turcia a murit si a venit juna Turcia....

O vóce: Softalele.

D. M. Cogălniceanu, min. de externe: A venit Turcia juna, care nu se deosebesce din Turcia cea betrana decât prin unu fanatismu cu multu mai esagerat, și alu carei'a programu este reinvierea unor timpuri de potere musulmană, cari n'au se mai revia, timpurile lui Mahomedu II,

timpurile lui Balazet. Aceste timpuri de potere pote că ar' fi potutu reveni pentru imperiul ottoman, dăr' negrescu, că ele n'ar' fi revenită prin fanatismu, prin robia și prin focu. Ele de sicuru n'ar' fi potutu reveni decât recurgendu la civilisatiunea europenă și chiamandu la vietă publică pe deosebitele nationalități chrestine, cari trăiescă în imperiul ottoman, assecurandu-le nu numai drepturile omenesci, dăr' dându-le și o existență politică și o administratiune autonoma. Jun'a Turcia n'a urmatu asiă; ea ascăpta reinvierea găriei ottomane dela reinvierea iatăganului care, din fericirea lumii, este astădui tocătu pentru vecia! Ali-pasi'a și Resid-pasi'a și Fuad-pasi'a resistau la cererile, la faptele romanilor, înse veniau momente candu ei totu cedeau; astfelu că marele acte ale națiunii noastre, seversite în deplină noastră libertate — de-si camu tardiu — totusi au ajunsu să fie recunoscute de catre acești barbati mari ai imperiului ottoman! Si Europa și mică Romania sperau că acei barbati de statu ai Turciei voru avea moșcenitori. Din nenorocire ei au fostu sterpi și politică loru intelectuală s'a ingropat cu densii! Si astfel România că și Europa nu se mai întâlnescu în Constantinopol cu ratiunea, cu mintea sanetosă, cu prudența politica, cu ideile civilizației moderne, ci dela 1866 începă, ne-amu aflatu mai totudină în facia fanatismului, în facia presumpțiunii, că semi-lună mai pote domnii asupra romanilor. Astfelu ne-amu gasit totudină, o spunu cu dorere, în facia unei linii de negație, trasa și padita de toti ministrii turcescii fora ose bire, de cate-ori unu interesu românescu era în jocu!

Amu auditu unele glasuri dicundu și susținendu că noi nu facem parte din Orientul, că noi suntem Occidentul; că Orientul începe numai dincolo de Dunare!

Erôre mare!

Acăstă va fi, și trebuie să ne simu se fia catu mai curendu; astădui acăstă nu este inca.

Prin civilisatiune, noi suntem Occidentul; prin poziția noastră, prin interesele noastre și mai cu săma în facia situatiunei Orientului, care nu e inca limpedita, în facia chiaru cu tractatul de Parisu, care că corpul politicu, că interesul mare europen ne recunoște inca că parte integranta a Turciei; în facia cu realele și necompletele definitiuni și stipulațiuni ale tractatului de Parisu, recunoscute nu de mine, ci recunoscute astădui de Europa întrăga, că stipulațiuni gresite și neindestulătorie, în facia tuturor acestor impregiurări și cu tractatul de Parisu în măna, noi nu numai avem dreptul, dăr' suntem datori se recunoștemu, că facem parte din Orientul; și prin urmare, că parte din Orientul, avem si noi dreptul si datori se dicem unu cuventu în cestiuțea Orientului!

Eră dăr' e mare datoria, unu mare interesu din partea inaltei Porti se nu uite acăstă; și de a două di dela tractatul de Parisu, se cuvinea, în propriul seu folosu, se trăiescă în neintreruptă comunicatiune și schimbă de idei cu România, se fia în necontentă intimitate politică cu România! Nu a fostu asia! Dăr' me oprescu acă spre a veni la actualitate.

(Va urmă.)

Noutati diverse.

— (Aurulu din Transilvania.) După unele cifre statistice publicate în diariile maghiare, în decursul anului 1876 s'a scosu din minele de aurul ale Transilvaniei 25, dicemu două dieci și cinci centenarie (mai) de aurul curat, adeca atata, catu nu se mai scosese dela 1848 începă. În a. 1875 au esită numai 18 centenarie. De altumentrea cantitatea midiulocia de auru în Transilvania se poate computa pe fiacare anu la 20 centen. Observam înse, că acă e vorba numai de aurulu crudu curat, catu se administra pe fiacare anu la „Camară”, precum se dice pe la noi, adeca la fiscul, la thesauro; că ci multi particulari mai retinu din elu si în stare crudă, său ilu dau în alta parte. Acum cine scie, că la monetele, care se batu, în aurul se amesteca și arama său argintu, în anumite cantitati (legă, liage), pote calcula usioru millionele — care se produc din cete 20—25 cent., de cără va cumpări de es. numai 1 napoleond'or, său ceea ce e totu una, 1 galbinu de 8 florini. Dera inca celelalte the-

saure immense ale acestei tieri! Cu totă acestea: Sarmana Transilvania, vai de tine, pe ce mană ai apucat!

— (Alta banda de talchari.) Aceea este în comitatul Hont din Ungaria, compusă din 8 unguri armati forte bine.

— În capitala B.-Pest'a s'a nascutu dela 1 Ian. începă 4725 prunci și au murit 4681 indivizi. Din cei nascuti camu 30% sunt de regulă din patu nelegiuțu. Adeca acăstă e moralitatea și civilisatiunea, cu care voiscur se ne indopești pe noi.

(Errata.) În Nr. 34 pe col. 3, colona 1, serie 37, în locu de diferență, ceteresc: de diferență, adeca aderintia consimilitoare catre Europa.

Publicație.

Subscrisul prin acăstă facu on. publicu cunoscutu, cumu ca amu deschis cancellaria advocatiale în cetatea Brasovu, strada negra, în casele d. Constantin Iuga Nr. 339.

Georgiu László,
presedinte de trib. reg. în pensiune.
1—3
Advoeatu.

Pravurile purgative gazose dela Előpatak.

3—12

Cuprindu în sene partile constitutive chimice ale apelor renunțate dela Előpatak.

Efectu deosebitu arata pravurile aceste în contra slabiriunii de stomachu, lipsa de apetit, în contra galbinarii și totă boala de apă său hydroperică, în contra trenjilor, la dorere de besica, tiavă udului, nisipu și petra în ele, cathare cronice, inflaturi, surgeri albe, amicteli, congestiune catre capu, peptu s. a.

Una dosă din pravurile aceste are efectu a 2 doze de pravuri de ale lui Seidlitz.

Pretiul unei cuthie cu 12 doze este petotindene 80 Crucieri m. a.

Cei cari voru ale avea în depositu spre vendiare primește rabatul de 25%.

Depozitul general se află în BRASOVU în apothecă lui Gregorius Sava.

Preturiile piacei

in 18 Maiu 1877.

Mesura	Specia fructelor	Pretiul fl.	Pretiul cr.
	fruntea . . .	11	50
Granu	midiulociu . . .	10	80
	de diosu . . .	10	—
Mestecatu	. . .	8	65
Secara	fromosă . . .	6	50
	de midiulocu . . .	6	—
Ordiulu	frumosu . . .	5	40
	de midiulocu . . .	5	—
Ovesulu	frumosu . . .	3	60
	de midiulocu . . .	3	50
Porumbulu	. . .	6	10
Meiu	. . .	6	40
Hrisca	. . .	—	—
Mazarea	. . .	6	50
Lintea	. . .	—	—
Faseolea	. . .	5	20
Sementia de inu	. . .	—	—
Cartofi	. . .	2	40
Carne de vita . . .	. . .	—	40
1 Chilo	de rimatoriu . . .	—	44
	de berbere . . .	—	—
100 Chilo	Seu de vita prospetu . . .	40	—
	" " topitu . . .	—	—

Cursurile

la bursa în 18 Maiu 1877 stă asia:

Galbini imperatesci	—	6 fl. 13	cr v. a.
Napoleoni	—	10 " 34	" "
Augsburg	—	113 " 40	" "
Londonu	—	129 " —	" "
Imprumutul naționalu	—	63 " 90	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	58	—	" "
Obligatiile rurale ungare	72	75	" "
" " temesiane	70	—	" "
" " transilvane	68	50	" "
" " croato-slav.	—	—	" "
Actiunile bancii	—	768	" "
creditorului	—	134 " 70	" "

Editiunea: Cu tipariul lui

IOANE GÖTT și fiu HENRICU.